

برای شکایت از وکلای متخلف باید چگونه و در کجا شکایت کرد؟

مطمئناً در دنیای پرتلاطم امروزی، یکی از موضوعاتی که می تواند جوامع بشری را از اختلافات شخصی و جمعی در امان بدارد...



مطمئناً در دنیای پرتلاطم امروزی، یکی از موضوعاتی که می تواند جوامع بشری را از اختلافات شخصی و جمعی در امان بدارد، آشنایی با حقوق متقابل افراد با یکدیگر و قانون است که مهمترین اثر این آشنایی و آگاهی را می توان در پیشگیری از وقوع بسیاری از مشکلات حقوقی دانست؛ بنابراین، امروز تلاش داریم تا موضوع شکایت از وکیل را بررسی کنیم.

شاید اصطلاح تخلف صنفی یا تخلف انتظامی به گوش شما خورده باشد. این اصطلاح برای اشاره به اعمالی به کار می رود که یک فرد به تناسبیت شغل خود - یعنی تعلق به یک صنف خاص - انجام می دهد. تخلفاتی که برای وکلا در نظر گرفته شده، توسط دیگران، مثلاً پزشکان یا قضات قابل ارتکاب نیست؛ عکس این قضیه هم صادق است. برای مثال یکی از تخلفات انتظامی قضات این است که دفاعیات مکتوب شما را در پرونده ثبت نکنند. آیا یک وکیل می تواند مرتکب این تخلف شود؟ مشخصاً خیر.

ممکن است بعد از انتخاب وکیل، مشکلاتی به وجود آید، وکیل شما رعایت امانت نکند یا به دلایل دیگر، تخلفی از وی سر بزند. در قدم اول اجازه بدهید این تخلفات را با هم مرور کنیم.

تخلفات انتظامی وکلا

این تخلفات نسبت به طیف گسترده ای از افراد و اشخاص قابل ارتکاب هستند. برای مثال اگر یک وکیل، پروانه وکالت خود را تمدید نکند و حق کانون را پرداخت نکند یا در شهری که پروانه وکالتش برای آنجا صادر نشده دفتر وکالت دایر کند مرتکب تخلف انتظامی شده است. اما هیچ کدام از این دو تخلف ارتباطی به موکل پیدا نمی کند و برای وی مشکلی ایجاد نمی نماید. اما اگر سند یا وجهی به وکیل خود می دهید، از وی رسید دریافت کنید. خودداری وکیل از دادن رسید، یکی از تخلفات انتظامی است. یکی دیگر از تخلفات وکیل که می تواند به ضرر موکل تمام شود، خودداری وکیل از شرکت در جلسات دادگاه است. باید بدانید وکیل شما می تواند هر زمان که بخواهد از پرونده شما استعفا دهد اما اگر این کار را زمانی انجام دهد که شما وقت کافی برای معرفی وکیل جدید نداشته باشید، مرتکب تخلف انتظامی شده است. اما این دست تخلفات، تخلفات سنگینی به شمار نمی روند. تخلفات سنگین تر وکلا می تواند شامل این موارد باشد:

افشای اسرار موکل (وکیل شما امین شماست)؛

عدم تحویل یک نسخه از وکالتنامه به موکل (حتماً نسخه ای مربوط به خود را پر شده، تحویل بگیرید)؛

تبانی با طرف دعوا و خیانت به موکل (این سنگین ترین تخلف یک وکیل است و وی را برای همیشه از وکالت محروم می کند)؛

قبول وکالت علیه موکل سابق در همان موضوعی که وکالت آن را بر عهده داشته است؛

انتقال قرارداد حق الوکاله به دیگری (یعنی وکیل شما، طلب خود را به شخص دیگری انتقال دهد تا وی از شما وصول کند).

همان طور که گفته شد و پیداست، تخلفات انتظامی وکلا همه در یک درجه قرار ندارند. این تخلفات بر حسب مجازاتشان در شش گروه دسته بندی می شوند. ارتکاب چندباره ای بعضی از آنها باعث می شود تا بار بعد مجازات بیشتری برای وکیل متخلف در نظر گرفته شود.

مجازاتهای انتظامی به قرار ذیل است:

- 1- اخطار کتبی
- 2- توبیخ با درج در پرونده
- 3- توبیخ با درج در روزنامه رسمی و مجله کانون
- 4- تنزل درجه
- 5- ممنوعیت از سه ماه تا سه سال
- 6- محرومیت دائم از شغل وکالت

تخلف از نظاماتی که کانون برای وکلا تعیین مینماید مستوجب مجازات انتظامی درجه 1 و 2 است.

مصادیق و اعمال مستوجب مجازات انتظامی درجه 3:

- & انجام وکالت بدون تمدید پروانه
- & تجاهر به مسکر و مواد مخدره و مراوده در اماکن فساد
- & عدم حضور در جلسات دادگاه بدون عذر موجه
- & عدم قبول مراسلات کانون و امتناع از دادن رسید در قبال آنها
- & عدم ارائه رسید در قبال وجوه و اموال و اسناد دریافتی از موکل
- & عدم رعایت تقدم در جلسات محاکمه ای که همزمان هستند یا عدم رعایت تقدم محاکمات کیفری
- & وکالت در محلی که وکیل در زمان اشتغال به خدمت قضایی در آنجا شاغل بوده برای بار اول
- & تمرکز فعالیت وکالتی و یا تاسیس دفتر وکالت در غیر از محل مجاز برای بار اول

مصادیق و اعمال مستوجب مجازات انتظامی درجه 4:

- & عدم ارائه رسید در قبال وجوه و اموال و اسناد دریافتی از موکل
- & تجاهر به مسکر و مواد مخدره و مراوده در اماکن فساد
- & انجام وکالت بدون تمدید پروانه
- & عدم حضور در جلسات دادگاه بدون عذر موجه
- & اشتغال به شغل وکالت و مداومت در انجام آن
- & معرفی خود با درجه بالاتر
- & تحصیل وکالت با توسل به وسایل فریبنده
- & تحصیل وجه یا مال یا سند دیگری زائد بر حق الوکاله قراردادی، یا تعرفه ای (در مواردیکه قراردادی در بین نیست)

- & عدم اطلاع استعفا به دادگاه و موکل یا استعفا در زمانی که موکل مجال کافی برای معرفی وکیل جدید ندارد
- & قبول وکالت در دعاوی که وکیل قبلا با سمت قضایی یا داوری در آن دخالت داشته است
- & قبول وکالت علیه ارگانهای دولتی که وکیل سنت وکالت یا مشاوره آن اداره را دارد
- & استعفاء از وکالت و قبول مجدد آن یا اعمال مشابه به منظور اطلاع دادرسی
- & اظهارات غیر محترمانه نسبت به محاکم و مقامات رسمی و همکاران و اصحاب دعوی و سایر اشخاص
- & عدم آگاه نمودن موکل به منظور پرداخت هزینه های پرونده که موجب تضییع حق موکل گردد
- & وکالت در محلی که وکیل در زمان اشتغال به خدمت قضایی در آنجا شاغل بوده برای بار دوم
- & تقدیم عرضحالی که از حیث تمبر ناقص است
- & تمرکز فعالیت وکالتی و یا تاسیس دفتر وکالت در غیر از محل مجاز برای بار دوم

مصادیق و اعمال مستوجب مجازات انتظامی درجه 5:

- & قبول وکالت بصورت تصنعی (در ظاهر بنام دیگری در باطن برای خود)
- & افشاء اسرار موکل
- & تخلف از قسم
- & عدم تحویل یک نسخه از وکالتنامه به موکل برای بار اول
- & وکالت در محلی که وکیل در زمان اشتغال به خدمت قضایی در آنجا شاغل بوده برای بار سوم

• عدم تحویل پروانه به کانون بعد از اعلام کانون مبنی بر تعلیق پروانه
• شرکت در مدعی به
• انتقال قرارداد حق الوکاله به دیگری
• تمرکز فعالیت وکالتی و یا تاسیس دفتر وکالت در غیر از محل مجاز برای بار سوم
مصادیق و اعمال مستوجب مجازات انتظامی درجه 6:

• مواضعه و تبانی با طرف دعوی و خیانت به موکل
• قبول وکالت علیه موکل سابق در همان موضوعی که وکالت آنرا بعهدہ داشته است
• تحصیل پروانه وکالت بدون داشتن شرایط مقررہ و یا فاقد شرایط مذکور شدن
• اثبات خلاف عذری که وکیل برای عدم حضور در دادگاه یا دادرسی یا دادگاه انتظامی اظهار نموده
• عدم تحویل یک نسخه از وکالتنامه به موکل برای بار دوم
• وکالت در محلی که وکیل در زمان اشتغال به خدمت قضایی در آنجا شاغل بوده برای بار چهارم
• عدم تحویل پروانه به کانون پس از اعلام کانون مبنی بر تعلیق پروانه
• شرکت در مدعی به
• انتقال قرارداد حق الوکاله به دیگری

شکایت از وکیل

همانطور که توضیح داده شد، مجازات‌های انتظامی وکلا در شش گروه قرار دارند. سبک‌ترین این مجازات‌ها اخطار کتبی به وکیل متخلف است. مجازات بعدی توبیخ وکیل با درج در پرونده است. این مجازات‌ها برای تخلف از نظاماتی است که کانون برای وکلا تعیین می‌کند. چیزی شبیه به آیین‌نامه‌های داخلی. مجازات گروه سوم، توبیخ وکیل با درج در روزنامه‌ی رسمی و مجله‌ی کانون است. واضح است که هیچ وکیلی دوست ندارد در صورتی که اسمش در گوگل جست‌وجو شود، روزنامه‌ی رسمی توبیخش بالا بیاید! این مجازات وکلایی است که مثلاً در جلسه‌ی رسیدگی حاضر نشده‌اند یا رسید اسناد موکل را به او تحویل نداده‌اند. مجازات انتظامی درجه چهار، تنزل درجه است. حتماً دیده‌اید و شنیده‌اید که وکلا خود را وکیل پایه یک دادگستری معرفی می‌کنند. در صورتی که ایشان مرتکب تخلفاتی نظیر اظهارات غیرمحترمانه نسبت به موکل، طرف دعوا، وکیل طرف دعوی و قاضی و کارمندان دادگستری شوند، از وکیل پایه یک به وکیل پایه دو تنزل درجه خواهند یافت و دیگر نمی‌توانند در همه‌ی پرونده‌ها قبول وکالت نمایند. مجازات درجه پنج، ممنوعیت از وکالت از سه ماه تا سه سال است. بدیهی است که وکیل در صورتی که نیاز باشد در این مدت به محاکم رجوع نماید باید از سمت خود استعفا دهد. این مجازات برای افشای اسرار موکل و چند تخلف دیگر در نظر گرفته شده است. اما سنگین‌ترین مجازات انتظامی، همانطور که قابل حدس است، محرومیت دائم از شغل وکالت است. این مجازات برای شدیدترین تخلفات در نظر گرفته شده که مهم‌ترین آنها خیانت وکیل به موکلش است.
کجا شکایت کنیم؟

خب فرض کنیم که این اتفاق تلخ افتاد و وکیل ما مرتکب تخلفی شد که تحت عنوان تخلف انتظامی قابل تعقیب است؛ ما باید به کجا مراجعه کنیم؟ مرجع صالح برای شروع رسیدگی، دادرسی انتظامی کانون وکلای دادگستری است. بسته به اینکه وکیل شما پروانه‌ی کدام شهر یا کانون را دارد، باید به کانون همان محل مراجعه کنید اما کانون وکلای دادگستری مرکز، شامل تهران و شهرهای اطراف تهران، در میدان آرژانتین واقع است. با مراجعه به دادرسی کانون و تقدیم شکایت، این مرجع رسیدگی را شروع می‌کند و پس از احضار وکیل و بررسی دلایل طرفین نهایتاً رأی را صادر می‌کند. این رأی قابل تجدیدنظر در دادگاه انتظامی قضات است.

در نظر داشته باشید که وکیل شما موظف به امانتداری و متعهد به صورت‌دادن بهترین دفاع از شماست. اما در این رابطه موکلین هم مسئولیت‌هایی دارند. از آن جمله، صداقت با وکیل، عمل به تعهدات مالی و عدم انتقال استرس و نگرانی به ایشان است. همچنین در نظر داشته باشید که بهتر است هر مشکلی را قبل از بردن به مراجع انتظامی و قضایی، با مذاکره و صلح حل کنیم.